အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၏အရေးပေါ်အစီရင်ခံစာ။

(၂၃ - ၅ - ၂၀၀၃)

၁။ **ဗိုလ်သန်းရွှေ နံပါတ်ဝမ်း ဖြစ်ပြီ**။ ဗိုလ်နေဝင်းနှင့်လမ်းခွဲအပြီး နေဝင်းသေတော့မှ ဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ နေဝင်းမရှိသောအခါ၊ သူ့ကျွန်ယုံများ ငုပ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်သန်းရွှေ နံပါတ်ဝမ်း ဖြစ်လာရသည်။

ဗိုလ်နေဝင်းသည် သူ့ပုဂ္ဂလိကသြဇာနှင့် အာဏာကို 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' (inner circle) ဖြင့် ထိန်းသိမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့သမိုင်းကို ကြည့်လျှင် ထွန်းအုပ်၊ ဗစိန်ဂိုဏ်းကို အမှီပြုရာမှ စသည်။ နောက်တော့ တပ်တွင်းတွင် ဆိုရှယ်လစ်လောင်းလျာများ ဖြစ်သည့် ဗိုလ်မောင်မောင်၊ ဗိုလ်အောင်ကြီး၊ ဗိုလ်အောင်ရွှေ၊ ဗိုလ်ချစ်ခိုင်ကို အမှီပြုသည်။ ဤသို့ဖြင့် တဖြည်းဖြည်းချင်း တပ်တွင်းသြဇာ ထူထောင်သည်။ လွတ်လပ်ရေးရ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်သောအခါ 'ဆိုရှယ်လစ် အတွင်းစည်းဝိုင်း'ကို အမှီပြုနိုင်ခဲ့သည်။ တပ်အာဏာ သာမက ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏အကူအညီဖြင့် အစိုးရအာဏာပါ ရခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး နေရာလောက်သာ မှန်းခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ဒုဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြစ်လာရသည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်ဝန်ကြီးများ အစုလိုက်အပြုံလိုက် အစိုးရအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ကြသဖြင့် ဖြစ်သည်။ ဦးနုကိုအကျပ်တွေ့စေချင်၍ 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း'က အကွက်ဆင်ကာ နုတ်ထွက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးနုလည်းတင်းမခံနိုင်ဘဲ မကြာခင်မှာပင် ဆိုရှယ်လစ်များကို အစိုးရအဖွဲ့တွင်း ပြန်ထည့်ရသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းလည်း တပ်သို့ပြန်သွားခဲ့သည်။ ထိုအခါကစ၍ ဦးနုသည် 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း' ကို အမှီပြုကာ ဝန်ကြီးချုပ်လုပ်နေရခြင်း ဖြစ်၏။ 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း' ကိုကျော်ပြီး ဘာမျှမလုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်အောင်ဆန်း၏အခြေခံဖြစ်သော အင်အားစုများ (ပြည်သူ့ရဲဘော်၊ ဆိုရှယ်လစ် တစိတ်တပိုင်း) ကို ဦးနုအခြေမခံနိုင်သဖြင့် 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း' ပြုသမျှနုရသည့်ဘဝ ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်ရောက်သောအခါ 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း'ဝင်တဦးဖြစ်သည့် မိတ္ထီလာလှမောင်၏အကြံပြုချက်ကို ဦးနုလက်ခံကာ ဝန်ကြီးချုပ်နေရာ ဦးဗဆွေသို့ လွှဲခဲ့သည်။ ဖဆပလ ဥက္ကဌပဲလုပ်ကာ ဖဆပလ သန့်ရှင်းရေးတနှစ်အချိန်ယူ လုပ်မည် ဟူသောစီမံကန်း ဖြစ်၏။ မိတ္ထီလာလှမောင်ကလည်း တရုတ်ပြည်သံအမတ်လုပ်နေရင်း မော်စီတုန်းလုပ်နည်းကို အားကျကာ ဦးနုကိုဥက္ကဌလုပ်ဖို့ အကြံပြုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖဆပလ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြည့်သောအခါ မည်သို့မျှသန့်ရှင်း၍မရကြောင်း ဦးနုသိသွားသည်။ ဦးနုက ဖဆပလ တဖွဲ့လုံး 'ခြ' တွေပဲဟုပြော၏။ ထင်းရှူးသေတ္တာစုတ် ခြစားသည့်ဥပမာပေးကာ ဖဆပလကို ဝေဖန်သည်။ စစ်ကိုင်းတံတားပေါ်ကနေ အိုးတုတ် လည်ပင်းဆွဲပြီး ခုန်ချကြဟု ဒေါသဖြင့် ပြောသည်။

အာဏာကိုမှီပြီး ပျက်စီးနေကြသည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီးတခုလုံးကို ပြုပြင်မရတာသိသွားသဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်နေရာကို တနှစ်မပြည့်မီ ပြန်ယူလိုက်သည်။ သန့်ရှင်းချင်လျှင် ဖဆပလကို ခွဲပစ်ရမည်ဟူသောစီမံကိန်း ပြောင်းသွားသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၅၈ တွင် ခွဲပစ်လိုက်ကာ သန့်ရှင်းဖဆပလ အမည်ခံလိုက်သည်။ 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း'နှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား လမ်းခွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဦးနု၏စီမံကိန်း အောင်မြင်ပါသည်။ ဖဆပလ ကွဲသည်။ ထိုအခါ 'ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း' က အာဏာသိမ်းသည်။ ထိုအတွင်းစည်းဝိုင်း၏ ကျေးဇူးဖြင့် ဗိုလ်နေဝင်း "အိမ်စောင့်အစိုးရ" ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာသည်။ "ကြံ့ခိုင်ရေးအဖွဲ့" များဖွဲ့ကာ 'ဗကပ' ကို အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရေး လုပ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့ မှတော် သန့်ရှင်းရေးဆိုပြီး ရပ်ကွက်များဖျက် မြို့ မှသစ်တည်လုပ်သည်။ (နဝတ၊ နအဖ က ဤလုပ်နည်းကို ခြေရာလိုက်နင်းနေခြင်းသာ ဖြစ်၏)

၁၉၆၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဦးနု၏သန့်ရှင်းအပြတ်အသတ်နိုင်၊ အာဏာပြန်ရသည်။ ဖဆပလ အမည်ကိုစွန့်ပြီး ပထစ ဖြစ်သည်။

ပထစအစိုးရ ကြာကြာမခံပါ။ ဦးနုတွင်အမှီပြုရမည့် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' မရှိပါ။ 'ဦးအုပ်စု' 'ဗိုလ်အုပ်စု' 'သခင်အုပ်စု' ကွဲနေသဖြင့် သူ့တွင်ကျောရိုး မဲ့နေသည်။

အကွက်ချောင်းနေသော ဗိုလ်နေဝင်းသည် ဗိုလ်အောင်ကြီးအစုကို 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' ထားကာ အာဏာသိမ်းလိုက်သည်။ ဗိုလ်အောင်ကြီးမှာ "ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း" ကလူ ဖြစ်သဖြင့် တနှစ်မပြည့်မီ ဖြုတ်ပစ်လိုက်သည်၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကတော့ ဗိုလ်အောင်ကြီးက သူ့ကိုယ်သူ 'နတ်ဆာ'* (Nasser) လို့ ထင်နေပြီး ဗိုလ်နေဝင်းကို နာဂစ် (Naguib) လို့ ထင်နေလို့ အဖြုတ်ခံရတာဟု ရေးသည်။

"ဆိုရှယ်လစ်အတွင်းစည်းဝိုင်း" အကြွင်းအကျန် ဗိုလ်အောင်ကြီးနှင့်အပေါင်းပါများကို ဖယ်ပြီးနောက် 'အတွင်းစည်းဝိုင်းသစ်' ကို နေဝင်းဖွဲ့သည်။ ဗိုလ်တင်ဖေ၊ ဗိုလ်ကျော်စိုးတို့အစုက အတွင်းစည်းဝိုင်း ဖြစ်လာသည်။ လူထုအုံကြွမှုကြီးများ ပေါ်သောအခါ ထိုအတွင်းစည်းဝိုင်းကို ဖယ်ပစ်ရပြန်သည်။ ဗိုလ်စန်းယု၊ ဗိုလ်အေးကို၊ ဗိုလ်စိန်လွင်၊ ဗိုလ်ကျော်ထင်၊ ဗိုလ်ထွန်းတင်တို့ပါသော 'အတွင်းစည်းဝိုင်းသစ်' ဖွဲ့သည်။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကတော့ သူ့နောက်ဆုံးစာအုပ်တွင် ဤအဖွဲ့ကို 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' ဟုပဲ သုံးသေးသည်။ နောက်တော့ 'အတွင်းလူယုံများ' (Coterie) ဟုသုံးသည်။ Coterie ကို "အတွင်းလူ ကျွန်ယုံ" များဟုပဲ ပြောရမည် ထင်သည်။ နေဝင်း၊ စန်းယုတို့ မဆလမှ ထွက်ပြီးနောက် နေဝင်းအပါးတွင် ခစားနေသူများကို ဒေါက်တာမောင်မောင်က Coterie ဟုသာ သုံးသည်။ ဗိုလ်စန်းယုကတော့ ရေငြိမ်ပဲ။ ကျန်တာက ကျွန်ယုံတွေဟု ဆိုသည်။ သူတို့က နေဝင်းနာမည်သုံးပြီး နဝတ၊ နအဖကို

ကြိုးကိုင်နေကြဟန် ရေးသည်။ ၁၉၈၈ တဝိုက်က ဗိုလ်အောင်ကြီး၏ရေးပုံမျိုးနှင့် တထေရာတည်း ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်နေဝင်းကို ကယ်တင်၊ ဗိုလ်တင်ဖေ ဗိုလ်ကျော်စိုးတို့ကို အပြစ်ပုံချသည့် ဗိုလ်အောင်ကြီးနည်းသုံးကာ ရေးခြင်း ဖြစ်၏။

ဒေါက်တာမောင်မောင်က နောက်တခုလည်း ဝန်ခံသည်၊ နေဝင်းတွင် မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက် **(kitchen cabinet)** ရှိသည်။ ဒေါ်ခင်မေသန်းနှင့်သမီးများက တခါတရံ 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' ထက် လက်စောင်းထက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပို၍နေဝင်းကို အကြံကောင်း ပေးနိုင်သည်ဟု ရေးသည်။ မျက်မှန်တင်ဦးကိစ္စကို ရည်ရွယ်မှန်း သိသာသည်။ နေဝင်းကို ဩဇာကျအောင်လုပ်နေတာ 'ကပ်ပလီ' တွေကြောင့်ဟု ဒေါ်ခင်မေသန်းက အစည်းအဝေးတခုတွင် ပြောကြောင်းရေးသည်။ ထိုအခါက မျက်မှန်တင်ဦးကိစ္စကြောင့် လင်မယား အချင်းများကာ အိမ်ခွဲနေကြစဉ်ဟု ရေးသည်။

ခင်မေသန်းမရှိသောအခါ သမီးက မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသည်။ နေဝင်း၏နောက်ယူသည့်မိန်းမများက ကက်ဘိနက်ခေါင်းဆောင် လုပ်ခွင့် မရကြပါ။

ဒေါက်တာမောင်မောင်သမ္မတ ဘဝကလည်း နေဝင်းသာ ကြိုးကိုင်နေသူဟု သွယ်ဝိုက်ဝန်ခံသည်။ တခုခု အရေးတကြီး ဆုံးဖြတ်ရမည့်အခါတွင် ဗိုလ်ကေို ကိုခေါ်ပြီး နေဝင်းထံ အခစားဝင်ရသည်ဟု ရေးသည်။ ဗိုလ်ကေိုမှာ တပ်ရင်း (၄) မှ ကျွန်ယုံ ဖြစ်၏။

၂။ **အတွင်းစည်းဝိုင်းနှင့်မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်** အကြောင်း တင်ပြခြင်းသည် ဗိုလ်သန်းရွှေ၏အခက် မည်မျှကြီးကြောင်းကို သိစေလို၍ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်သန်းရွှေတွင် အတွင်းစည်းဝိုင်းမရှိသေးပါ။ နေဝင်းဖွဲ့ပေးသည့် နအဖမှာ ဗိုလ်သန်းရွှေ၏ 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' မဟုတ်ပါ။ နေဝင်းလို နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် အာဏာရှိခဲ့သူပင် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' အပြောင်းအလဲ ခဏခဏလုပ်ရကြောင်း နောက်ဆုံးတော့ မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်နှင့် ကျွန်ယုံများကိုပဲ အားကိုးစရာ ရှိကြောင်း၊ ဇာတ်သိမ်းခန်းကျတော့ မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်မှ သမီး၊ သမက်နှင့်မြေးများပဲ အားကိုးစရာကျန်ပြီး နိဂုံးချုပ်သွားကြောင်းကို ဗိုလ်သန်းရွှေသံဝေဂရစေလို၍ အကျယ်တဝင့် ရေးပါသည်။

နေဝင်းနှင့် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း'သည် ဗိုလ်စောမောင်ကို ဖယ်ရသောအခါ တရုတ်ပြည်မှ တိန့်ရှောင်ဖင်၏နည်းကို အားကျပြီး 'နအဖ အကြံပေးအဖွဲ့' ဖွဲ့ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် မီးမသေပါ။ သခွတ်ပင်က မီးတကျည်ကျည် လုပ်နေကြသည်။ "ဗိုလ်သန်းရွှေသည် ဒုတပ်မမှူးဘဝကတည်းက တပ်မမှူးကို ဘေးချိတ်သူ ဖြစ်ကြောင်း။ ၁၉၈၈ တုန်းက ဗိုလ်စောမောင်ကို ဘေးချိတ်ပြီး လူတွေထောင်ချီသတ်ခိုင်းသူဖြစ်ကြောင်း၊ တတ်ယောင်ကားဖြစ်ကြောင်း" များကို နိုင်ငံတကာသို့ ဝါဒဖြန့်နေတာ နားမဆန့်အောင် ကြားနေရသည်။

နေဝင်းသေပြီး ဗိုလ်သန်းရွှေပြိုင်ဘက်မရှိ နံပါတ်ဝမ်းဖြစ်လာသောအခါ အသံတမျိုးကြားလာရပြန်သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေက 'ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးရူး' ရူးနေသူ၊ သူ့မိန်းမက 'မိဖုရားခေါင်ကြီး ရူး' ရူးနေသူဟု ကြားရသည်။ 'အကြံပေးအဖွဲ့' ကလာသည့် အသံများ မဟုတ်ပါ။ ပြိုင်ဘက်များ၏အသံ ဖြစ်သည်။ နေဝင်းကိုသာ ကိုးကွယ်မည်၊ ဗိုလ်သန်းရွှေလို သူလိုငါလိုလူကို မကိုးကွယ်နိုင်ကြတာ မဆန်းပါ။

ဗိုလ်သန်းရွှေကလည်း သူ့အနေနှင့် မီးမသေမှန်း သိသည်။ နေဝင်းလိုဩဇာလည်းမရှိ အာဏာကလည်း တကယ်ရတာ မကြာသေးသဖြင့် 'အတွင်း စည်းဝိုင်း' ဖွဲ့ရမှန်း သိသော်လည်း မဖွဲ့ဝံ့ပါ။

ဗိုလ်နေဝင်းသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်က အာဏာကို အပြတ်သိမ်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ရှေ့ က အာဏာပိုင်ဟူသမျှကို ထောင်ထဲ ထည့်သည်။ စိတ်တိုင်းကျ 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' ဖွဲ့သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေတွင် ထိုအခွင့်အရေးမျိုး တခုမျှမရှိပါ။

ဗိုလ်နေဝင်းသည် စောစောပိုင်းက နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း မကြုံခဲ့၊ ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေး မီးရှူးမီးပန်းပစ်ဖောက်ပြနိုင်သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေ ဒါမျိုး လုပ်မရပါ။ စကတည်းက နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း ကြုံနေသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်က ဗိုလ်နေဝင်းကို နိုင်ငံတကာအစိုးရများက ကယ်တင်ရှင်ဟု လက်ခံခဲ့သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေကိုကား ကုလသမဂ္ဂဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ချီနှောင် ထားတာ ခံရသည်။

အာဏာကို ထာဝရကိုင်မည့်နေဝင်းက 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' တွေ တခုမကောင်းတခုပြောင်း လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေက ယာယီပါဟုဆိုကာ အချိန်ဆွဲ နေရသည်။

နေဝင်းက စိတ်တိုင်းမကျလျှင် မောင်းချနိုင်သည်။ ဗိုလ်သန်းရွှေက အောင့်ခံနေရသည်။

ဤသို့ဖြင့် န အ ဖ တွင်းက အသံ ၂ မျိုး တချိန်တည်း ထွက်နေသည်။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးနေပြီဟု တွင်း (၁) က ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကို ပြောသည်။ သို့သော် ဗိုလ်သန်းရွှေက စေ့စပ်ဖို့စကား တခွန်းမဟ။

အသံ ၂ မျိုး တချိန်တည်း ထွက်နေခြင်းကို ပါတီက '၂ မျက်နှာပေါ်လစီ' ဟုပြောခြင်းမှာ နအဖ တခုလုံးကို ခြုံငုံ၍ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အသံ ၂ မျိုး ထွက်ခြင်းမှာ ဗိုလ်သန်းရွှေတွင် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' မရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' တာဝန်တခုက တဖွဲ့လုံးကို မီးသေအောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်၏။

၃။ **ဒဏ်ခံကြိုး (fuse) ထားခြင်း။** အတွင်းစည်းဝိုင်းသည် နံပါတ်ဝမ်းအတွက် ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်၊ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်နှင့် အခြေအနေနှင့်အညီ ပေါ်လစီသစ်အတွက် အကြံပေးတာဝန်များကိုလည်း ယူရသည်။

'နံပါတ်ဝမ်း'နေဝင်းက အကြံပေးတာကို သဘောကျလျှင် သူ့နာမည်ဖြင့် မဆလ CEC သို့ တင်သည်။ CEC က လူ ၂၀ မပြည့်တပြည့် ရှိသည်။ အတွင်းစည်းဝိုင်းက လူများအပြင် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ပါသည်။ တင်ပြသည့်အဆိုကို အများက လက်မခံလျှင် ဒဏ်ခံကြိုးဖျူးစ် ပြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နေဝင်းက အသာနောက်ဆုတ်နေလို့ ရသည်။ ဓာတ်လိုက်မခံရ။

CEC ကသဘောတူလျှင် မပြီးသေး။ လူ ၂၀၀ ဝန်းကျင်ရှိသည့် ဗဟိုကော်မတီတွင် တင်ရသည်။ အဲဒီက လက်မခံလျှင် ဖျူးစ်ပြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လက်ခံလျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့်လွှတ်တော် တင်ရသည်။ ဖျူးစ် ၂ ဆင့် ရှိပြန်သည်။ ဖျူးစ် စုစုပေါင်း ၄ ခု ဖြတ်ရသည်။ ဖျူးစ် (၄) ဆင့် ရှိ၍ ခုတ်မလိုက်နိုင်။ စက်တခုလုံးလည်း မလောင်မကျွမ်းဘဲ ရှိသည်။

ဒေါက်တာမောင်မောင် သမ္မတလုပ်တော့ သူက စည်းအပြင်ကလူဖြစ်၍ 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' အရင်တင်ရသေးသည်။ ထို့ကြောင့် နေဝင်းထံ သွားလျှင် ဗိုလ်ဇော်ကို ကိုခေါ်သွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖျူးစ် ၅ ခု ဖြတ်ရသည်။

စိန်လွင် သမ္မတလုပ်စဉ်ကတော့ သူကိုယ်တိုင်က အတွင်းစည်းကလူဖြစ်၍ အဖော်မလို 'အိမ်တော်' သို့ ဝင်နိုင်သည်။ နဝတတွင်ကား ဖျူးစ်မရှိ။ စကားဖွာသော၊ နှုတ်ကြွံသော ဗိုလ်စောမောင် ခုတ်လိုက်ခံလိုက်ရရှာသည်။ မှတ်မိကြလိမ့်ဦးမည် ထင်သည်။ ဗိုလ်စောမောင်က သူနယ်လှည့်ပြီးပြောသမျှ မတည်းဖြတ်ဘဲ အသံလွှင့်ခိုင်းသည်။ 'ရွေးကောက်ပွဲနိုင်သူကို အာဏာအပ်ပြီး တပ်ပြန်မည်' ဟု နှုတ်ကြွံသည်။ 'နေဝင်းအတွင်း စည်းဝိုင်း'အမျက်တော်ရှပြီး သူ့ခမျာ ခုတ်လိုက်ခံရသည်။

ဗိုလ်သန်းရွှေ၏ဒုက္ခမှာလည်း ထို့အတူ ဖြစ်၏။ ယခုတော့ နေဝင်းအတွင်းစည်းဝိုင်းကို မှုစရာမရှိတော့၊ သို့သော် နေဝင်းဖွဲ့ပေးခဲ့သောအဖွဲ့ နအဖနှင့် နအဖ အကြံပေးအဖွဲ့များကား ပုံစံမပျက် ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ မီးသေဖို့ မလွယ်ပေ။

မီးသေချင်လျှင် ကိုယ်ပိုင် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' အသစ်ဖွဲ့ရမည်။ ယခု ဗိုလ်စိုးဝင်းကို တွင်း (၂) စမ်းပြီးခန့်ကြည့်သည်။ သူတို့အတွင်း လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်သွားသည်။ မနည်းငြိမ်အောင် ထိန်းနေရသည်။ မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်အပါအဝင် ဗိုလ်တသင်းနှင့် ဘုရားစုံလှည့်ဖူးကာ အကြံထုတ်နေသည်။

၄။ **မီးဖိုချောင် ကက်ဘိနက်** 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' နှင့်စဉ်ပြို ပင် ဖြစ်သည်။ တခါတရံ ခေးပိုထက်တတ်သည်။ ဖဆပလ အကွဲ၏အစုသည် ကတော်များ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြို ပင် လုပ်ရာက ပြာသာဒ်မီးလောင်ခြင်းဟု တချို့က ပြောကြသည်။ မဟုတ်ပါ။ ဦးနုကတော်နှင့် ဦးကျော်ငြိမ်း ကတော်၏ပဋိပက္ခမှာ သူတို့ယောက်ျားများ၏ ပဋိပက္ခတွင် မြစ်ဖျားခံသည်။

အစည်းအဝေးတွင်ရန်ဖြစ်လာလျှင် အိမ်ရောက်သောအခါ မိန်းမများကို အားကိုးတကြီးရင်ဖွင့်ကြရာမှ မိန်းမများကိုပါ ပဋိပက္ခကူးစက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အမျိုးသမီးများက ယောက်ျားများထက် လူကဲခတ် ပိုတော်သည်။ အမျိုးသမီးချင်း အကဲခတ် အကဲဖြတ်ရာတွင်ကား ပိုပြီးစေ့စပ်သေချာသည်။

တရုတ်ဝေါဟာရတွင် သံတူကြောင်းကွဲ စကားတလုံး ရှိသည်။ တခုက "လေပြန်ရောင်ခြင်း" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး တခုက 'အနီးကပ်တင်းကျပ်တဲ့ ဇနီးမယား' ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဗမာ၏ 'ပြောဖန်များ မယားစကားအောင်''အလံပြာအောက်ကလူ' ပုံပြင်တို့နှင့် နီးစပ်သည်။

ဗိုလ်သန်းရွှေတွင် 'အတွင်းစည်းဝိုင်း' မရှိသောအခါ 'မီးဖိုချောင်ကက်ဘိနက်'ပဲ အားကိုးနေရဟန် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူတို့ နအဖထဲမှ 'ဘဝရှင် မင်းတရားနှင့် မယ်တော်ဖုရား' ဟူသောစကားသံ ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။

၅။ **တိုင်းပြည်ရှေ့ရေး** နအဖ ဘာလုပ်မလဲအပေါ် တည်နေသည်။ နအဖ ဘာလုပ်မလဲဆိုတာကလည်း ဗိုလ်သန်းရွှေ အတွင်း စည်းဝိုင်းဖွဲ့မဖွဲ့အပေါ် တည်ပြန်သည်။

အတွင်းစည်းဝိုင်း ဖွဲ့စည်းသည်ကို ကြေညာပြီးဖွဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အတွင်းစည်းဝိုင်းက ကော်မတီလည်း မဟုတ်၊ ဦးရေသတ်သတ်မှတ်မှတ်လည်း ရှိမည် မဟုတ်ပါ။ စစ်အုပ်စုနံပါတ်ဝမ်း သို့မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် အာဏာပိုင် (ဝန်ကြီးချုပ်) ကို အရေးကြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချအောင် တွန်းဆော်နိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစုကလေးကို အတွင်းစည်းဝိုင်းဟုခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ တွင် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်သည်ကို ကြည့်ပါ။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဦးကျော်ငြိမ်းက ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုကို "ကွန်မြူနစ်တွေက ချတော့မယ်။ သူမချခင် ကိုယ်ကဦးအောင်ချဖို့" တင်ပြ၏။ ဦးနုက လက်ခံ၏။ '၂' ယောက်တည်း ဆွေးနွေးပွဲကနေ ယခုအထိ မပြီးနိုင်သည့်ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ရပေတော့သည်။

ဦးကျော်ငြိမ်းနောက်တွင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်စုရှိ၏။ သတင်းစာတိုက်တွေ ရိုက်ချိုးနေသော ဆိုရှယ်လစ်တွေ ရှိ၏။ ဦးနုက တခြားဝန်ကြီးတွေနှင့် ပြည်သူ့ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်တွေကို တိုင်ပင်နေသည် မဟုတ်ပါ။ ဦးကျော်ငြိမ်း၏ ပြည်လုံးကျွတ် လူဖမ်းပွဲကြီး၌ ထောင်သောင်းချီပြီး အဖမ်းခံရသည်။ ဗိုလ်သက်ထွန်း ကျေးဇူးကြောင့် နိုင်/ဦး အဖွဲ့ လွတ်သည်။ သူတို့လွတ်၍ပင် ဗဟိုခေါင်းဆောင်မှုရှိသော ခုခံစစ်ပြန်တိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့မလွတ်လျှင် ဟိုတပြောက် ဒီတပြောက်ပဲ တိုက်နိုင်မှာ ဖြစ်၏။

နိုင်/ဦး အဖွဲ့တွင် သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ဘတင် (ဂိုရှယ်)၊ သခင်ဗသိန်းတင် (၃) ဦးရှိသည့်အထဲမှ သခင်ဘတင်က ကျေးလက်အခြေခံပြီးတိုက်ဖို့ အားမသန်ခဲ့ပါ။

ကွန်မြူနစ် ဆိုရှယ်လစ် မထိခလုတ် အခြေအနေထိ တင်းမာနေချိန်တွင် နု – ကျော်ငြိမ်းဆွေးနွေးပွဲက ပြည်တွင်းစစ်ကို ခလုတ်ဖြုတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခုလည်း NLD နအဖ ရင်ဆိုင်တွေ့နေချိန်တွင် ခလုတ်ဖြုတ်သူ မပေါ်ပါစေနှင့်ဟု ဆုတောင်းသည်။

အာဏာကို ငမ်းငမ်းတက်မက်နေသော လူငယ်ခြေတက် စစ်ဗိုလ်များက "NLD ကို အပြတ်နှိမ်ဖို့ ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်ဘေးချိတ်ဖို့" အတွင်း စကားပြောသည်ကို ဗိုလ်သန်းရွှေနားယောင်မိလျှင် ငါးပါးမှောက်လိမ့်မည်။ သူတို့သာမက တိုင်းပြည် ပါ ပျက်ကိန်းရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ လက်ပိုက်ကြည့်မနေနိုင်ပါ။

နေဝင်းတိုက်ခဲ့သောစစ်မျိုး တိုက်ရမည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်နေလျှင် မှားကြလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ပါတီက သွယ်ဝိုက် သတိပေးခဲ့သည်။ ယခုတိုက်ရိုက် သတိပေးနေခြင်း ဖြစ်၏။ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအနေနှင့် အခြေအနေနှင့်တပြေးညီ ထုတ်ပြန်နေမည် ဖြစ်သည်။ 'ကြက်မနိုင် ကျီမီးရှို့ ' သည့်အတွေးအခေါ်ကို ပါတီက လက်မခံပါ။ ပါတီက ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး တိုင်းပြည် တလုံးတစည်းတည်းရှိရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်မည်။ ကုလသမဂ္ဂဆုံးဖြတ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်ရေး တွန်းဆော်မည်။ ကုလသမဂ္ဂ

ဘောင်ပြင်ဘက်မှနေပြီး အမေရိကန်လုပ်လာလျှင် ဆန့်ကျင်မည်။ ကျူးကျော်သည်အထိ လုပ်လာလျှင် ရှေ့တန်းက တိုက်မည်။

အာဖဂန်နစ်စတန်၊ အီရတ်အဖြစ်မျိုး ဗမာပြည်အဖြစ်မခံနိုင်ပါ။

၆။ **နိဂုံး။** ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ ပါတီသည် ဒီမိုကရေစီရေးအလံကိုင် လုပ်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ရပ်ခံကာတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၉ အရေးနိမ့်မှုကြီး ကြုံပြီး ယာယီနောက်ဆုတ်ခဲ့ရသည်။ ယခု ပြန်လည်နာလန်ထူနေပြီ။

၁၉၉၀ မှစ၍ ဒီမိုကရေစီရေးအလံကိုင်သူမှာ NLD ဖြစ်သည်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီရေး ရပ်ခံချက်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ "စစ်အာဏာရှင်စနစ် ချုပ်ငြိမ်းရေး – အခြေခံဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး" အတွက် လုပ်တာမှန်သမျှ ပါတီက ပြတ်ပြတ်သားသား ထောက်ခံမည်။

စစ်အုပ်စုက NLD ကို ချေမှုန်းလာလျှင် ပါတီက ထိုင်ကြည့်နေမည်မဟုတ်။ တက်ကြွသည့် အင်အားစုမှန်သမျှနှင့် စည်းလုံးကာ "ဒီမိုကရေစီရေးအလံ" မလဲအောင် ကာကွယ်သွားမည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ချုပ် ငြိမ်းသည်အထိလည်း တိုက်သွားမည်။ ဤသည်များကား ဗကပ၏သန္နိဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါသည်။

---

* *အီဂျစ်ဘုရင်၊ ဖာရွတ် (Farouk) ထံမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာဂစ်နှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးနတ်ဆာတို့က တော်လှန်ရေး ကောင်စီဖွဲ့ကာ၊ အာဏာသိမ်းခဲ့တယ်။ နာဂစ်က သမ္မတ၊ နတ်ဆာကဝန်ကြီးချုပ် လုပ်ကြတယ်။ နာဂစ်က ရပ်ပြသမ္မတပဲ။ မကြာဘူး နတ်ဆာက အာဏာကုန် ယူလိုက်တယ်။*